

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Ki itt az ur?!

Sokat foglalkoztunk már a nemzetiségi kérdéssel. És mindig csak arra a következtetésre jutottunk, hogy nemzetiségi politikánk nagyon is elhibázott, amikor nem meri nyíltan hangoztatni, hogy minden törekvést, mely a magyarság hegemoniája ellen irányul, el kell tiporni, meg kell semmisíteni, könyörtelenül semmivé kell tenni.

A keztyűs kéz politikájának súlyos következményeit kell tapasztalnunk. Hol, melyik más államban fordulhatna elő akkora sérelem, mint nálunk, amikor egyes nemzetiségi iskolákban letépi, meggyalázzák a törvény értelmében kifüggesztett magyar nemzeti címet, berondítják a magyar feliratokat?! Hiszen olyan vakmerő sérelem ez, mely rettenetes megtorlást követel! Ez hazaárulás, minden bűnöknek legsötétebbike! Vagy mely ország az, melynek határain belül hatalmas területeken nem szabad az állam nyelvét használni, ha csak nem akar az ember véres inzultusokban részesülni?

És melyik állam az, melynek törvényhatóságai, hivatalos testületei,

merőben idegen nyelven hoznak határozatokat és melyek közigazgatása jórésben idegen nyelvű?

Akármelyik idegennel közölnök ezt a dolgot, esodálkozva esapná össze kezeit, — csak mi találjuk természetesnek az ilyen rettenetes dolgokat is?

Hallatlan és minden józansággal ellenkező gyalázatoságok ezek. És még sem tehetünk ellenük semmit, mert mindjárt kész az olesó védekezés, — hjah, a nemzetiségi törvény alapján mindezekkel szemben tehetlenek vagyunk.

Eleget takaróztak már kényelemszerető politikusaink a nemzetiségi törvény leplébe, ideje, hogy végre is megfosszuk ettől a nagyon is könnyű és lenge takarótól.

A holt betű sohasem tarthat lépést az eleven, lüktető étellel. A körülmények, a viszonyok változnak és ugyanígy változniok kell a törvényeknek is, melyek a körülmények és viszonyok szabályozói.

Amikor a nemzetiségi törvényt alkották, nem volt még annyira szembeszökő az, hogy egyesegyedül a magyarság vállalja nyugszik az ország jövőjének sorsa. Egy átkos uralom

sulya alatt megroskadva, a balsors sujtó öklétől találva, nem igen bizakodhattunk benne, hogy a magunk erejéből is meg fogjuk alkotni a nagy szabad Magyarországot. Most azonban minden jel arra vall, hogy a csapást kiheverjük, de sőt új mérkőzésben végleg megszabadulunk a százados rabszolgaság alól. És akkor nem lesz szükségünk arra, hogy piócámódjára szívják erőnket a nemzetiségek, kik kimutatták, hogy ellene vannak minden törekvésnek, amely magyar, amely az országot közelebb viszi végső céljához.

Épen azért még idejekorán kell szabadulni tőlük. A nemzetiségi törvény most már elavult, alkossunk új törvényt, szigorut és kérlelhetlent. Vérrel, vassal kell megteremteni az egységes Magyarországot, ahogy a többi állam is csak ilyen uton tudta fenmaradását biztosítani.

A kormánynak kötelessége, hogy a nemzetiségi törvény revideálását legsürgősebb teendői közé vegye fel, nekünk nem szabad addig nyugodnunk, míg a kormány ezen kötelességét teljesíteni nem fogja.

Egy romániai ujság Vértési könyvéről.

Vértési Károlynak „Körutazás Amerikában” című, most megjelent könyvéről nagy elismeréssel ír a fővárosi és vidéki sajtó. Ezen utleirásból a fővárosban megjelent napi lapok és szépirodalmi folyóiratokon kívül több (12) budapesti szaklap, külföldi és amerikai magyar ujságok hoztak közleményeket; egy legújabbban a Budapesten megjelenő „Romániai Hírlap” ezeket írja:

„Vértési Károly. Körutazás Amerikában. 191 képpel, ára 12 kor. Zombor. Utleirásokat manapság alig olvas a közönség szívesen. A régi tudományos német forma, mely inkább lexikonnak illett be, kiölte az érdeklődést. Mikor az ember egy-egy városnak történetét alakulásától kezdve, egész addig a napig, míg a szerző oda be nem tette a lábát, végig kénytelen élvezni, mikor az ember egész statisztikát kap az illető földterület népességi viszonyáról, ki- és beviteli ipar cikkeinek

penzértékéről, nos akkor nagyon hamar le is teszi az élvezetes utleirást.

Vértési más elvet követ. Ő azt írja le, amit tapasztalt. Legyen az a new-yorki Natural History muzeumban vagy a st. louis-i világiállítás nevelésügyi palotában, ő mindig a sajátját írja. Neki nem kellene segédkötetek, éles megfigyelő két szeme az egyetlen segéd-eszköze. És mindig azt adja ami az Amerikáról tudni óhajtott érdekelheti. Hogy élnek az emberek, milyenek azok a benyomások melyek a vén Európa fiát legelőbb érik, mifele megnyilvánulásai vannak a mieinktől annyira különböző mindennapi életnek: mind el van tárgyalva a műben fordulatosan jó magyarsággal, ahol kell humorosan de mindig a józanul gondolkozó magyar ember éleslátó szemüvegén átnézve.

Mintha vele járnánk a hatalmas méretű new-yorki utcákat, hallanánk az észvesztő kiabálást, látnánk az örületes sürgés-fogást a kenyér után. Megismerkedünk mindennel

a mi a látni szerető kirándulót érdekelheti. Az első perctől fogva, mikor a hajóra tesszük a lábunkat, végig az egész hosszú uton szinte együtt megyünk. nézegetünk, hallunk felvilágosítást, elmészet, jó izüt, érdekeset. Sokat olvastam már Amerikáról, hallottam is eleget, de azt nagyon ritkán amit ebben a könyvben leltem s mert a szerző egészséges gondolkodásával mindent ad oculos varázsol.

Részletes tárgyalásába nem bocsátkozom bele. Először is annyi az érdekes benne, hogy nehezemre esnek bármelyik szakaszt is mellőzni, a tér pedig igen megszabott; másodsor pedig azért sem, mert e lap hasábjain alkalma lesz majd az olvasóknak egyik-másik részletében a műnek gyönyörködni.

Végezetül még azt az egyet, hogy aki élvezve akar tapasztalni, szórakozva tanulni, aki ezt az idegen világot egy szellemesen csevegő utitárs kíséretében akarja bejárni, az olvassa el Vértési könyvét, és ki lesz elégtve.”

BOROK: 1 liter

Diószegi 1 korona.

== Az üvegért 10 fillér vissza. ==

Badacsonyi 1-20 kor.

Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbertnél

Zombor.

Politikai hetiszemle.

Ha a magyar parlamentnek a közel-múltban kifejtett tevékenységére visszatekintünk, konstatálhatjuk, hogy az elmúlt időszak törvényalkotásokban olyan gazdag, a nemzetépítő munkában olyan öntudatos volt, amilyen megelőzőleg talán egy sem a kiegyezés óta. A koalíciós kormány javaslatára hosszú sora által törvénygyé azoknak a tervezeteknek, amelyeknek szükséges voltát évek, sőt évtizedek óta érezte a magyar társadalom s amelyeknek üdvös hatása már a legközelebbi jövőben jelentkezni fog. A munkásbiztosítási törvény, az iparpártolási törvény, az államvasúti beruházások, az ingyenes népoktatás, a birtokrendezési törvény, a büntetőtörvénykönyv novellája, a végrehajtási törvény novellája, a munkaházak építése, a kuriai bíraskodás meghosszabbítása, a vasutasok, bírák és tanítók fizetésének rendezése, mind olyanok, amelyek világos, kétségbevonhatlan jelei e kormány hatalmas munkaképességének, szociális érzékének és a nemzeti feladatok teljesítésében való határozottságának. Mindannyi egy-egy mértföldmutató azon az uton, amely az ország gazdasági és közjogi függetlensége felé vezet.

A magyar politika munkásai bevégeztek munka után rövid ideig pihenőt tartanak most, hogy új erővel, új készséggel haladjanak azután tovább a megkezdett uton. Mert ennek az utnak a nehezebb része még csak ezután következik. A jövő feladatai között olyan problémák várnak megoldásra, amelyek államiségünknek valósággal új alapjait fogják alkotni, amelyek megoldására vállvetve kell egyesülnie mindenkinek, akinek lelkében él a jövő Magyarországnak nagyságának eszméje.

Megállapítható, hogy a nyári szünet alatt, az érdeklődés a politikában a horvát események felé irányul. Rauch Pál báró bánnak körutját sokféle módon kommentálják és a sajtóban is sok tendenciózus ferdítéssel jelennek meg az erről szóló tudósítások. Maga a tény az, hogy a bánt útjában Horvátország józanul gondolkodó értelmisége óvációkkal fogadta és segélyére sietett mindenki pacificáló munkájában, aki igazán jó horvát hazafi és hazájának boldogságát kívánja. Ellenben tüntetett ellene az a politikailag számba nem vehető éretlen csoport, amelyet fanatizált Supilóék lelketlen izgatása s amely a hecc okából minden alkalmat megragad. Tüntetett ellene az éretlen suhancok minden izléstelen és gyerekes eszközével. Ennyi a tény. Annyi azonban bizonyos, hogy ezek miatt a jelentőséggel nem bír, izetlen hecciek miatt a magyar kormánynak is, meg Rauch bárónak is keveset fáj a feje.

A szerb egyházi kongresszus folyó hó 28-án az elhunyt Brankovics György helyébe patriacha választásra gyűl egybe Karlócán. A választás elé annál nagyobb érdeklődéssel tekint nemcsak a magyarországi szerbség, hanem az egész ország, mert annak háttérben erős és egymással szembenálló pártalakulások körvonalaí vehetők észre. Komolyan

számbavehető jelöltül Zmejanovics Gábor verseci, a jelenlegi adminisztrátor, Bogdanovics Lucian budai püspökön kívül Grujics Mihály károlyvárosi és Nikolics Miron pakráci püspököket emlegetik. Minden valószínűség szerint a küzdelem a két első között lesz a legerősebb s a küzdelmet mindenesetre az dönti el, hogy a kongresszus többségét alkotó szerb radikális párt melyikőjük személye mellett foglal véglegesen állást.

Akármiilyen erős lesz azonban a harc, a szerbség teljes megnyugvással tekint a kongresszus lefolyása elé s különösen jó hatást keltett az, hogy a zsinat királybiztosává a föltétlenül teljesen pártatlan és magas közjogi állásának egész tekintélyével ható Günther Antal igazságügyminiszter nevezetett ki. Öszintén óhajtjuk, hogy a huzamosabb idő óta torzalkodó szerbség között a megtartandó zsinat teremtsen meg a békét és a Magyarországgal és a magyar törekvésekkel pártkülönbség nélkül való együttérzést.

Női kereskedelmi tanfolyam Zomborban.

A zombori női kereskedelmi tanfolyam a folyó év szeptember havában immár harmadik évébe lép.

E hírrel kapcsolatban szükségesnek tartjuk e tanfolyamnak, mint a nő gyakorlati kiképzésére szolgáló egyik elsőrendű intézménynek bővebb ismertetését, hogy ebből az érdekeltek, szülők és leányok, kellő tájékozást merithessenek.

A női kereskedelmi tanfolyamnak az a célja, hogy a kereskedelmi s általában közgazdasági szakismeretek, irodai főbb ismeretek, valamint az ezekkel összefüggő gyakorlati ügyességek elsajátításával oly képesítést nyerjenek a nők, amellyel az életben egyrészt mint könyvelők, pénztárosok, levelezők s egyéb üzleti alkalmazottak kenyérkereseti pályát szerezhhetnek maguknak; másrészt — s ez is nagyon fontos! — oly ismeretek birtokába jussanak, amelyekre mint a család tagjainak, pl. mint leánynak vagy feleségnek az iparos vagy kereskedő apa, illetve férj üzletében segítőként, — s általában mint okos gazdasszonynak a háztartásban szükségük van.

Az utóbbi szempontból tekintve a dolgot, felette fontos, hogy a nők egy bizonyos fokú gyakorlati szellemet szívjának magukba, hogy a megélhetés nehéz körülményei között a helyes *beosztás* elvével megismerkedjenek, hogy a boldogulásnak alapföltételét: a bevételnek és kiadásnak okszerű „egyenlegét” meg tudják állapítani és következetes, böles előrelátással fentartani.

Főleg ilyen szempontokból kívánatos a nőknek gyakorlati kiképzetése.

A női kereskedelmi tanfolyamban a tanítás 10 hónapig — szeptembertől június végéig — tart. A tanítás nyelve természetesen magyar.

A női kereskedelmi tanfolyam a vallás- és közoktatásügyi miniszter részéről az iparoktatási főigazgató Mártonffy Márton, udvari tanácsos, közvetlen felügyelete alatt áll. A kereskedelemügyi miniszter a tanfolyam működését szintén ellenőrizteti.

A tanfolyamba olyan növendékek vehetők fel, akik a poigári vagy felsőbb leányiskola, esetleg a leánygimnázium negyedik osztályát sikerrel elvégezték. Akiknek egyik-féle bizonyítványuk sem volna, azoknak a magyar nyelvből és fogalmazásból, a számtanból és földrajzból felvételi vizsgálatot kell kiállaniok.

A növendékek 10 korona beiratási díjat és 120 korona tanítási díjat fizetnek. Az utóbbi vagy egyszerre, vagy félévenként, vagy pedig 12 koronás havi részletekben fizetendő.

A tanítás a zombori, felső kereskedelmi iskola tanárai végzik. A tanítás ideje alatt s az óráközökben a növendékek *állandóan női felügyelet alatt vannak*.

A tanfolyam rendes tárgyai a következők: 1. kereskedelmi számtan; 2. egyszerű és kettős könyvvitel; 3. kereskedelem és váltóismeret; 4. irodai munkálatok és kereskedelmi levelezés; 5. német nyelv és levelezés; 6. kereskedelmi földrajz és árúismeret; 7. gyorsírás; 8. szépírás. Rendkívüli tárgy: a gépírás, melynek tanulásaért azonban külön díj nem jár.

Mindezen tárgyakat két féléven át heti 18—18 órán, illetőleg a gyorsírással együtt 20 órán át tanulják a növendékek s az iskolai év első felének végével, január hó 31-én, tanulmányi előmenetelükről értesítőt kapnak.

Az iskolai év végén a vallás- és közoktatásügyi minisztérium iparoktatási főigazgatójának vagy helyettesének elnöklése, valamint a kereskedelemügyi miniszter kiküldöttjének társelnöklése mellett történnek az írásbeli és szóbeli záróvizsgálatok, melyeknek sikeres kiállításáról a növendékek az egész vizsgáló-bizottság által aláírt bizonyítványt kapnak.

E bizonyítvánnyal a tanfolyamot végzett nőnek ut nyílik tisztességes kenyérkereseti pályára; aki pedig erre nem volna ráutalva, annak bizonyíték oly ismeretek szerzéséről, melyek a családi életben mindenkor csak javára szolgálnak.

Az 1908—9. évi női kereskedelmi tanfolyam szeptember 5-én kezdődik. *Beiratkozhatni az egész szünet alatt* a tanfolyam igazgatójánál, *Novákovits Izidor* tanárnál, a 10 koronás beiratási díj lefizetése mellett, *vagy pedig a helybeli felső kereskedelmi iskolában az intézet bármelyik tanáránál.*

Drága a hus.

Az egész országban mint valami fájdalmas jajszó zug keresztül „drága a hus!” Mindenfelé a hatóságnak kellett közbelépnie, hogy a mészárosok telhetetlensége ellen a közönséget megvédelmezze. Nincs takarmány. A jószágot nincs mivel etetni. El kell adni a jószágot minden áron és az egész országban el is adják, úgy hogy a hus ára mindenütt rohamosan esökkent. Az élő állat ára esökkent 35—40%-kal, a hus ára pedig lement 25—30%-kal. Még ilyen körülmények között is a tisztességesnél jóval magasabb jövedelmet biztosítva a mészáros uraknak.

BÁCSKA GYÖNGYE
129—50—19

a legjobb és legkellemebb **kristálytisztá**
o **savanyuvíz** és a mellett igen olesó: o
kis üveg 1/2 lit. **5** krajcár, nagy üveg **8**
krajcár, nagyobb rendelésnél **4** és **7** krajcár.

Házhoz szállítja „Az angyal
gyógyszertár”, ahová a rendeléseket kéri

Illin Dezső gyógyszerész.
Telefon 12. szám.

Az egész országban tudják ezt, csak mi zomboriak vagyunk annyira hátra, hogy a husárok általános esökkenését nem tudják.

A hallgatolagos kartellálás egy csöknyös nemével állunk szemben, amidőn azt tapasztaljuk, hogy a mészárosok az állatpiacon beállott olcsóság dacára nem hajlandók a közönséget zsákmányoló állásukból alábbszállni.

Néhány esztendő óta hihetetlenül drágul minden és jóllehet azok az okok, amelyek a drágaságot előidézték, megszűntek, az árak mégis a felemelt nivón maradtak. Sohasem mennek lefelé, de annál gyakrabban felfelé. Ha egyszer valami megdrágul, az mindig olyan drága is marad, ha csak drágább nem lesz.

A közönség az eladók akarátának és haszonlesésének vannak kiszolgáltatva. A fogyasztók elhetetlenségének és a mészárosok rosszindulatú kapzsiságának legkiáltóbb bizonyossága, hogy amíg mindenütt egynegyed és egyharmad értékkel csökkent a husár, az nálunk változatlan maradt. Soha oly kívánatos nem volt a hatósági beavatkozás mint most.

Zalaegerszegen a városi mészárszék már működik. Árai mérsékeltek, a kiállított hus elsőrendű. Árak a következők: elsőrendű marha 88 fillér, másodrendű 80 fillér harmadrendű 70 fillér. Tisztítatlan vesepecsenye 1.40 kor., tisztított 2 kor. Borju eleje 96 fillér, hátulja 1.4 kor.

A budapesti vásárcsarnokok felügyelőbizottsága elhatározta, hogy elvonja a mészárosoktól az árusító helyeket, ha a hus árát nem fogják leszállítani.

Ez dícséretes elhatározás.

A szabadkai hatóság folyó hó 25-én és 26-án próbavágatást rendezett.

Mi is várjuk, hogy a szükséges intézkedéseket a városi törvényhatóság megteszi s a mészáros urakat, ha másként nem, hatósági mészárszék felállításával merev álláspontjukból kiközlenti és a közönség további kiszípolozásának elejét veszi.

Előfizetési felhívás.

Július hó elsejével lapunkra új előfizetést nyitottunk.

Amikor közönségünket új előfizetésre felhívjuk, nem finánciális célok lebegnek szemünk előtt; a mi lapunknak még csak másodlagosan sem az a célja, hogy bárkinek is anyagi hasznot hozzon. A mi célunk azonos azzal az ideális céllal, melyet a laptulajdonos, a függetlenségi párt maga elé tűzött és e cél: a függetlenségi eszme ápolása, terjesztése, erősítése.

Az ezen cél által megszabott kereteken belül rendületlenül a legradikálisabb szabadelvűség elveit szolgáljuk; kormánytól, hatóságoktól és egyes emberektől függetlenül küzdünk a megállás nélkül való haladásért.

A politikai irányu tevékenységünk mellett, áthatva attól a nemes feladattól, mely a magyar sajtóra hárul, kulturmissziót is akarunk teljesíteni, legfőbb gondoskodásunk tárgyát képezvén lapunk irodalmi nivójának megőrzése.

Ezekhez a nemes célokhoz kérjük az olvasó közönség támogatását!

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 10 K — f.
Félévre . . . . . 5 K — f.
Negyedévre . . . . . 3 K — f.

„A Bácsmezei Függetlenség“
kiadóhivatala.

H I R E K.

Kinevezés. A kultuszminiszter Setéth József bajai állami tanítóképző intézeti szolgát a vezetése alatti miniszterium segédhivatalához hivatalszolgáivá nevezte ki.

Áthelyezés. Tácsóvszky József lipótvárosi kir. országos fegyintézeti őrparancsnokot az igazságügyminiszter fogházfelügyelői minőségben a zombori kir. törvényszéki fogházhoz helyezte át.

Adomány. Dr. Városvy Gyula kaloesai érsek, a zombori kath. legényegylet fővédnöke, az egyesületnek 200 koronát adományozott.

Egyházmegyei hír. Az érsek Csatalinacz Mátyást kápláni minőségben a szabadkai Szent Teréz plébániára nevezte ki.

Adomány. A zombori kath. legényegylet legutóbb tartott díszközgyűlése alkalmából Mayer Béla dr. püspök urat fővédnökei közé választotta. A választást a püspök ur elfogadta, és „hálája némi jeléül“ az elnökséghez az egyesület céljaira kétszáz koronát küldött. Az egyesület eme fejedelmi adományért ezután is hálás köszönetet mond. Az elnökség.

Uj hitoktató. Az érseki hatóság dr. Kersch Mihály kulai plébánosá lett szabadkai hitoktató helyére dr. Kostyalik Antalt nevezte ki.

Közgyűlés. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés részletes lefolyásáról lapunk jövő számában számolunk be.

Egy testület jubileuma. A szabadkai önkéntes tűzoltótestület július hó 19-én üli mep fenállásának 20 éves évfordulóját. Ez alkalmából az évforduló napját a testület rendkívüli közgyűléssel, a jubileumi emlékérmek kiosztásával és díszlakomával fogja megünnepelni.

Iskolatársak találkozója. Azok a leányok és asszonyok, kik 1902/03. tanévben a „Miaszonyunkról“ nevezett apácák intézetében végezték a nyolcadik osztályt, a mult héten tartották meg öt éves találkozójukat. Az intézet dísztermében reggel 7 órakor gyülekeztek össze. Először Littvay Péter hitoktató szent miséjét hallgatták, amely után Rácz Mica tanítóikhoz és társaihoz üdvözlő beszédet intézett. Táviratilag üdvözölték az intézet jelenlegi főnöknőjét és volt tanítójukat, Mária Michaélát. Tisztelegtek Fejér Gyula apátnál, az intézet igazgatójánál. Megkoszorúzták elhunyt tanítójuk, Mária Clára testvér és társuk Glantz Róza sírját. Délután az iskolanének fénys oszonnával vendégelték meg volt növendékeiket, ahol szép csokorral kedveskedtek volt főnöknőjüknek, Mária Stanislava nénének. Este 7 órakor az újabb tíz éves találkozás reményében bucsúztak el egymástól.

Eljegyzés. Baresai Károly debreceni tanítóképző-intézeti tanár eljegyezte Rónai Ilonkát, Rónai Dezső gyógyszerész leányát, Bajáról.

Táncestély. A zombori öszzmunkáság ma a Munkás Otthon kerti helyiségében táncestélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor.

Műkedvelői előadás. A zombori asztalosok szakcsoportja augusztus végén vagy pedig szeptember elején a városi színházban műkedvelői előadást rendez. Színpé kerül az örökszép népszimű: a Falu rossza.

Halálhír. Rück Károly a nagyváradi „Szigligeti“ színház fiatal és tehetséges karmestere — ki az 1904. évi zombori színi-idény alatt Polgár társulatánál kezdte karmesteri pályafutását — a gyulai szanatóriumban meghalt. Rück fia volt a Somossy Orfeum néhai hírneves komikusának Rück Ferdinándnak.

Bevonják az új huszkoronást. Alig pár hete adták át a forgalomnak az új huszkoronás bankjegyeket, de — mint értesülünk — a ropogós bankókat rövidesen bevonják a forgalomból és helyettük újakat fognak kibocsájtani. A jelenlegieknek ugyanis az osztrákok előtt az a hibája van, hogy a magyar szövegen Wien helyett feltűnően Béccsel van keltezve a kibocsájtás ideje.

Eljegyzés. Gausz Fábán fűszerkereskedő eljegyezte Kovács Rózsikát Ujvidéken.

Honvédeink itthon. A zombori honvédezsózlóalj a Szabadkán végzett dandárgyakorlatok befejeztével folyó hó 15-én állomáshelyére visszaérkezett.

Kitiltott román sajtótermék. A belügyminiszter a dr. Lasku Demeter által román nyelven irt és a bukaresti Minerva-könyvnyomdában 1908-ban megjelent „Privire asupra situatiei generale a romanilor din carile coronié St. Stefan“ (Szemléletés a Szent István koronájának országaiban lévő románok általános helyzete felett) című sajtóterméktől, mivel tartalma a történeti tények elferdítésével és irányzatos kiszínezésével a magyar nemzet ellen való izgatás, a postai szállítás jogát a magyar korona országainak területére megvonta és erről további intézkedés megtétele végett a kereskedelemügyi és a pénzügyi minisztert megfelelőleg értesítette.

Nem kell nópincér. A szabadkai vendéglősök és kávéosok azon kérelmet terjesztették a város tanácsa elé, engedné meg, hogy nópincéreket alkalmazhassanak. A tanács kérelmezőket elutasította.

Lépfene. Moholon mint a kir. járási állatorvos jelenti, a lépfene szörványosan fellépett. A hatóság a szükséges óvintézkedéseket körültekintő szigorral hajtja végre.

Elgázolt munkás. Majoros István tizen-négy éves munkás a gombos-palánkai vasut-vonalon talicskázott. Folyó hó 17-én reggel homokkal terhelt talicskáját a sinek mellett tolvaj nem vette észre, hogy mögötte egy teherkoesi gurul a sineken. Amidőn a dübörgésre figyelmes lett, akkor már késő volt elugornia. A teherkoesi elütötte és homlokát teljesen szétroncsolta. — A vizsgálat megindult.

Megfelebbezett tanítóválasztás. Megirtuk annak idején, hogy a zentai iskolaszék több pályázó közül egy szavazattöbbséggel választotta meg Ujházi Annát tanítónak. Mint tudósítónk jelenti, Beretka Károly a választást azért, mert Ujházi kérvénye állítólag elkésve adatott be, megfelebbezte.

Hirdelmény. A rendőrség közhírré teszi, hogy Weinberger I. zombori szállító cégnél 4 vég pamlagok behuzására szolgáló szövet-áru találtatott amelyet az igazolt tulajdonos az elévülési határidőn belül átvehet.

Aki az igazságot kereste. Ha szegénységben, a gondok sulya alatt él is az ember, ha hite van, el tudja viselni az életterheket. Am ha valakinek lelkéből kihalt a hit, lehet az duggazdag; teher annak az élet és szabadulást a megváltó golyóval keres. Szegény ember pöz nélkül csinálja az öngyilkosságot: egy darab kötél és kész a halál! Ilyen szegény, önmagával meghasonlott asszony volt Király Sándorné Kratz Mária kossuthfalvai lakos. Katholikusnak született, reformátussá lett, de itt se érezte magát jól, lett belőle nazarénus; az igazságot itt se találta, ekkor gondolt egyet: felesapott felesketnélkülnek és mint ilyen felakasztotta magát e hó 13-án reggel. Hozzá tartozói csak délután vették észre, mikor már kihült a teste.

Tenyészállatok beszerzése. A földmívelésügyi miniszter legutóbbi elvi határozatként kimondotta, hogy a legelő közbirtokosságok nem kötelezhetők a közhasználatu tenyészapaállatok beszerzésére, mivel ezen kötelezettség elsősorban mindenkor a községet, mint erkölcsi testületet terheli.

Meglopott kivándorló. Vörös Ferenc 28 éves csurogi földműves, aki a „Slavonia“ gőzessel Amerikába akart utazni, följelentést tett a fiemei rendőrségben, hogy a vonaton ellopták 300 korona készpénzét. A rendőrség nyomoz a tettes után.

Eljegyzés. Bedő Kálmán cementgyári hivatalnok Beocsinban, eljegyezte Herzog Mór leányát Margitkát Óbecsén.

Váltó az utcán. A rendőrség közhírré teszi, hogy egy drb egy aláírással ellátott, kitöltetlen váltó találtatott, melyet az igazolt tulajdonos az elévülési határidőn belül a rendőrségnél átvehet.

A dobolás eltörlése. Ófelsége elrendelte, hogy mindkét honvédségnél a dobosok eltörlőssenek és századonként négy kürtös legyen. Ezek ezredenként menetzenekarokba alakulnak. Németországban ezt az intézményt már rég bevezették. Ott kürtösök és furulyások helyettesítik a zenét olyan ezredenként, amelyeknek zenekaruk nincs. Ausztriában egyetlen honvédezdnek sincs zenekara. Magyarországon pedig csak honvédkerületenként van egy-egy.

Művészet.

Művészestélyről és a modern színpadokról.

Utóbbi számunkban megemlékeztünk arról, hogy a szegedi városi színház 6 elsőrendű tagja Krémer Jenő jeles komikus vezetése mellett folyó hó 21-én felkeresi városunkat, hogy a „Vadászkürt“ kerti helyiségében művészies előadásaikkal városunk közönségét gyönyörködtesse és ritka műélvezetekben részesítse.

A híres szegedi városi színház tagjainak ezen művészi egyesülése és szereplése iránt a legnagyobb bizalommal vagyunk, mert a szereplők mindegyike az ország második színpadának legjelesebb és becézett tagjai.

Városunk intelligens közönsége már régen nélkülözi a komoly művészetet, szolid tréfát, diszkrét humort és izléses komikumot, de annál gyakrabban jut azon helyzetbe, hogy harmad- és negyedrangú orfeumok és szerződés nélküli színészek a „kabaret“ élvezésével visszaélve és annak cégere alatt izléstelen, durva és bántó előadásait kénytelen meghallgatni.

Az utóbbi időben a komoly művészet háttérbe került és helyét a francia „Kabaret“ rossz utánzataiban a német „Überbrettli“ magyarosított „Tarka színpad“-ján a művészet elfajulásai és a torz kinövésai foglalnak helyet.

A sokféle elnevezésű színpadok mindazonáltal átalakító hatással vannak a magyar vig és tréfás irodalomra, valamint a könnyed és humoros zenei irodalomra, mert idővel ebből fog kifejlődni egy új magyar vig és tréfás énekes műfaj.

Ezen irányban feltűnő fejlődés észlelhető, mert fiatal zeneszerzőink, mint Zerkovitz B., Hetényi (Heidberg) Albert, Szirmay Albert, Jakobi, D'Amant (Diamant Leo), Kálmán Imre stb.-ek ezen irányban eredményesen dolgoznak.

Krémer társulata is ezen irányban működik és ezen műfaj térfoglalása és terjesztése ügyében fáradozik.

Műsoruk azonban nemcsak ily irányú számokat tartalmaz, hanem az intelligens közönség legkülönfélébb és bízarább igényeit is ki fogja elégíteni.

Műsorukhoz kommentárt nem fűzünk, hanem közreadva olvasóink és közönségünk bírálatára bizzuk.

Műsor: I. rész: 1. Nyitány. Zongorán előadja: Kun Rihárd. 2. Nász után. Bohozat I felvonásban. Irta: Gründorfer I. Fordította: Mezey Péter. Személyek: Henrik — Sümegi Ödön. Eliz — K. Hegyi Lili. Fecsegi — Mezey Péter. 3. Műdalok, áriák. Éneklő: Bárdos Margit. 4. a) Csipkerózska. (Sas Ede.) b) A

pincezóaráé. (Kozma Andor.) Vig magánjelenetek. Előadja: Mezey Péter. 5. a) Dalkeringő. (Dr. Kornis Béla.) b) On revient toujours. (Jakobi Viktor.) c) Csók-dal „Tatárjárás“ operettből. Éneklő: K. Hegyi Lili. 6. a) A pénzágens. b) A vig szalmaözvegy. Komikus jelenetek. Előadja: Krémer Jenő. 7. a) Pesti nők. (Zerkovitz B.) b) Aria a „3 feleség“ operettből. c) Légy enyém. (D'Amant Leo.) Éneklő: Sümegi Ödön. 8. a) Nagy keringő „Varázskeringő“ operettből. b) Kake-Walk kettős a „3 feleség“ operettből. Előadják: K. Hegyi Lili és Sümegi Ödön.

II. rész: 1. A nagyvásári művész. (Szatmári Árpád.) Komikus énekes jelenet. Előadja: Mezey Péter. 2. a) Valahol a Zala Partján. (Kun Richard) b) Dicsértessék! (Bodrogi A.) c) Pitypalaty. Magyar dalok. Éneklő: K. Hegyi Lili. 3. Kuplék. Előadja: Krémer Jenő. 4. Daljáték részletek. Előadja: Bárdos Margit. 5. a) Megállók a keresztuton. b) Nem vagyok én, aki voltam. (Fráter Loránt.) c) Hivlak akkor is, ha nem jössz. (Fráter Loránt.) Éneklő: Sümegi Ödön. 6. a) Dal egy tyukról, egy kakasról, meg egy tojásról. (Hetényi H. Albert.) b) Micike. (Anderson.) c) Böske. (Szirmay Albert.) Tancos kuplék. Előadja: K. Hegyi Lili. 7. A műélvezet. Színházi tréfa. Előadja: Krémer Jenő. 8. Parasztheccsület. Opera paródiás komédia, kevés intermezzoval, Zenéjét irták sokan. Személyek: Alfeszko, a dühgőgő férj — Krémer Jenő. Lolaza, felesége — K. Hegyi Lili. Turiddaló, ifju ur — Sümegi Ödön. Történik egy napon, otthon a lakásban, tanuk nélkül.

Belépő díj a számozott asztaloknál személyenként 2.50 K., a többi asztaloknál 2 K. — A jegyek nagy részét mint értesülünk — Schön Adolf könyv- és zeneműkereskedésében — már előjegyezték.

B. A.

Lépfene elleni védekezés.

A bácsgyulafalvai gazdaközönség május hónapban igen kellemetlen vendéget kapott. A közös legelőre járó szarvasmarha- és lóállományban kiütött a lépfene. Rövid néhány nap alatt — az erélyesen végrehajtott hatósági óv- és elfojtó intézkedések dacára — a pusztító betegségnek jelentékeny számu és nagy értéket képviselő szarvasmarha és ló esett áldozatul.

Már a járvány kiütésekor az illetékes királyi és kör állatorvos a gazdaközönség figyelmét felhívták a jó eredménnyel járó védőoltásokra. Természetes, hogy az egyszerű gazdak konok fatalizmusát okos szóval és jó tanácsal nem sikerült mindjárt megtörni. Biztak a jövőben. Háttha megszűnik úgy is. De szomorúan kellett tapasztalniok, hogy az irgalmat nem ismerő járvány a legszebb állatjaikat sorban pusztítja el.

Megvárták míg állományuknak 4—5%-a áldozatul esett, ez a horribilis veszteség gondolkodóba ejtette és megingatta megrögzött maradiságukat. Csak most fordultak az állatorvosi tudomány egy olyan vívmányához, — a védőoltáshoz — mely már két évtized óta hazánkban kitűnő eredménnyel alkalmaztatik.

Szeretném, ha gazdáink egyszer kivételesen másnak a kárán is tanulnának és a bácsgyulafalvai súlyos gazdasági csapást szem előtt tartva a lépfene elleni védőoltások és azok hasznos voltával közelebbi ismeretségbe kerülnének. Szolgálja e célt az oltások lényegének és használatának alábbi rövid leírása:

A lépfene elleni védőoltások megállapítója a világhírű párisi tanár Pasteur.

Az oltást kétféle anyaggal végezzük, az első oltásra a *gyengébb* hatású és a 12 napra történő második oltásra az *erősebb* hatású oltóanyagot használjuk. Az első vagyis a gyengébb hatású anyagnak az a szerepe, hogy az állati szervezetet előkészítse a második vagyis az erősebb oltóanyag elütésére. Ez utóbbi aztán az állati szervezetet megvédi a takarmánnyal, vízzel vagy más uton az állatba került lépfenebacillus megbetegítő hatása ellen.

Hogy az oltás tényleg megvédi az állatot a későbbi fertőzés kóros hatásától, azt már a hazánkban gyűjtött hivatalos adatok is élénken bizonyítják.

Ezen kétséget kizáró valóság Darányi Ignác földművelésügyi minisztert — aki a nagy- és kisbirtokos érdekeit egyaránt szíven viseli — arra bírta, hogy tárcája költségvetésébe jelentékeny összeget állítson be oly célból, hogy a szegényebb és lépfene által veszélyeztetett községeknek ingyenesen szolgáltatasson lépfene elleni oltóanyagot.

Sőt több vármegye oly irányu felirattal fordult a kormányhoz, hogy a lépfene elleni oltásokat törvény vagy rendelet útján tegye általánosan kötelezővé.

Az oltások alkalmazása indokolt már azokon a helyeken is, ahol csak egyes, szörványos lépfene-elhullások fordulnak elő, mert különben ki vagyunk téve olyan súlyos gazdasági csapásoknak, amilyen most Bácsgyulafalva kisérdőit érte.

Az oltások, hogy állat-állományunkat biztosan megvédjék, minden évben megismétlendők, azért mert az oltás hatása (immunitás) csak egy évre terjed ki.

Tavaszzsal legcélszerűbb az állatokat beojtani, mivel a lépfene leginkább a nyári hónapokban pusztít, de ne késsünk az oltással bármely időben, ha állatainkat veszély fenyegeti.

Igen nagy szolgálatot tennének a gazdasági egyesületek és minden oly birtokos, aki az oltásokat már alkalmazza, ha a tartózkodó és bizalmatlan kis gazdákat minden alkalommal iparkodnának felvilágosítani és meggyőzni a lépfene elleni oltások gyakorlati hasznáról.

Szilárd Jakab.

HIRDETÉSEK.

50-31

„Blickensderfer“
eredeti amerikai **írógép,**

azonnal látható írással.

Tiszta acél- szerkezet.	Gyönyörű szép írással.	Az írógépek legolcsóbbja.
----------------------------	---------------------------	------------------------------

149-30-7   Á r a :

teljes felszereléssel csak 300 K.

Írógép kellek a legolcsóbb árakban szállítatnak.
Amerikai írodai butorok mintatelepe.
Tessék prospektust kérni!
Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)

Állandó raktár és képviselet Bács-Bodrog megye részére
Teltsch Gáspár,
műszer- és latszerész Zomborban.

20391/1908. sz.

Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáras versenyárgyalást hirdet.

1. A piskii rendező állomáson és a Delta vágányánál létesítendő 1 drb földsz. altiszt lakóház (4 lakással), 2 drb földsz. szolga lakóház (4-4 lakással) és 1 drb földsz. kettős altiszt lakóház (írodával) és a hozzájuk tartozó melléképületek.

2. A Váralja-Hátszeg állomás mellett létesítendő 2 drb földsz. altiszt lakóház (4-4 lakással) és 2 drb földsz. szolga lakóház (4-4 lakással) és melléképületeik előállítás munkálataira.

Az építéshez szükséges anyagok közül a szénalakot, az oltott meszet, cementet, tetőfedő cserepet (vagy eternitet) és az alapfalakhoz szükséges terméskövet a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége adja, illetve bocsátja vállalkozó rendelkezésére, a többi építési anyagot pedig elsőrendű minőségben vállalkozó tartozik adni. A falazó téglára és a nyers falazathoz szükséges válogatott téglára vonatkozólag azonban megjegyeztetik, hogy azokat Váralja-Hátszeg közelében a vállalkozó maga is készítheti és égetheti, mert nevezett állomás közelében több helyen van téglavetésre alkalmas anyag. A téglavetéshez szükséges és alkalmas területet vállalkozó tartozik beszerezni. És hogy mely helyek volnának azok, ahol téglát lehet előállítani, arra nézve a m. kir. államvasutak petrozsényi osztálymérnöksége szolgálhat felvilágosítással.

A felsorolt magas építményekre együttes ajánlat nem tehető. Az ajánlatok külön-külön teendők és pedig külön a piskii rendező állomáson és külön a Váralja-Hátszeg állomáson létesítendő magas építményekre.

Az egyes ajánlatokhoz szükséges pályázati feltételek, a szerződés tervezete, az ajánlati minta és a költségcsatolás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályban (II. oszt.) ajánlatonként 3-3 korona lefizetése mellett a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után, királyi postán is megkaphatók. Az építmények tervei a pályafentartási osztálynál megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők: a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltétfüzet általános határozatai, az államvasutak vonalain előállítandó épületek leírása és a feltétfüzetek részletes határozatai is, melyek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszereshetők.

Az ajánlatokat 1 koronás magyar okmánybéllyel, az ajánlatok mellékleteit ugyanígy pályázati feltételek, szerződés tervezet és költség csatolásokat pedig ikenként 30 filléres magyar okmánybéllyel ellátva és az ajánlatokhoz fűzve lepecsételt külön-külön borítékban a piskii rendező állomás magas építményeire vonatkozó ajánlatok a következő felirattal:

„Ajánlat a 20391/1908. sz. versenyárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államvasutak Piskii rendező állomásán létesítendő magas építményi munkák előállítására“ és a Váralja-Hátszeg állomás magas építményeire vonatkozó ajánlatot pedig „Ajánlat a 20391/1908. sz. versenyárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államvasutak Váralja-Hátszeg állomásán létesítendő magas építményi munkák előállítására“ felirattal kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb **1908. évi július hó 31-én déli 12 óráig** az aradi üzletvezetőség általános osztályának (Arad-ecsanádi vasutak palotája I-ső emelet, 13. ajtó sz., I. oszt.) főnökéhez.

Az ajánlatok a benyújtásra kitézött határidő leteltével a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi július hó 30-án déli 12 óráig

a pályázóknak úgy a piskii rendező állomáson, mint a Váralja-Hátszeg állomás mellett létesítendő magas építményekre külön-külön 4000 azaz négyezer korona bántpénzt kell a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztárána, hivatkozással a hirdett versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni, — mely bántpénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque-forgalmában bent vannak, a bántpénzt a postatakarékpénztár útján is letéhetik.

Az ajánlatban a bántpénz letételének meglőrtéte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem esatolandó. A bántpénzt az ajánlathoz esatolni nem szabad, mert az ilyen esatolt összeg bántpénzzül el nem fogadható.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sertett borítékba helyezett, a kitézött határidő után érkezett, a pótlólag, vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bántpénz előlegesen le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnának, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Aradon, 1908. évi július hó.

268-3-1

Üzletvezetőség.

2299/1908.

Pályázati hirdetés.

Csátalja községben elhalálozás folytán megüresedett segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: évi 1000 korona, melyből 700 korona előleges havi részletekben a községi pénztárból, 300 korona pedig az 1904. évi XI. t. c. végrehajtása tárgyában 77560/1904. sz. a. kiadott B. M. utasításban meghatározott módon állami kiegészítés címén az erre illetékes kir. adóhivatal által fizettetik ki.

A német nyelv tudása szükséges.

Felhívom ennél fogva pályázni óhajtokat, kiknek jegyzői minősítéssel kell bírniok, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **augusztus hó 10-éig** nyujtsák be.

Baja, 1908. július hó 6-án.

MENTÉNYI SÁNDOR,

267-2-1

tb. főszolgabíró.

139609/908.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a jövő 1909. évben szükséges ön szállítását biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb **folyó évi augusztus hó 14-én déli 12 óráig** betérjesztendő, a bántpénz pedig folyó évi augusztus hó 13-án déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, valamint ajánlati űrlapok, ugyszintén az általános és különleges szállítási feltételek a magyar királyi államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73., II. emelet, 43. ajtó szám) megtekinthetők.

Budapest, 1908. év július havában.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

247-1

3984/1908. szám.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog vármegye bácsalmási járásához tartozó Katymár községben megüresedett községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtokat, hogy az 1883: I. t. c. 6. §-a, illetve az 1900: XX. t. c. 3. §-a értelmében eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket hivatalomba **folyó év augusztus 5-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalmazása a következő:

1. Havi előleges részletekben a községi pénztárból felvehető 1022 korona 40 fillér készpénz fizetés.

2. Urbéri jellegű 20¹²⁵²/₁₆₀₀ hold szántó föld, 1200 □-öl betelepített szőlő és 1⁸⁰¹/₁₆₀₀ hold legelőilletmény haszonélvezete.

3. Szabad lakás a katymári 663. öi. sz. házban, amelyhez 870 □-öl kert tartozik.

4. Természetben kiszolgáltatandó 6 öl kemény tűzifa.

5. A magánmunkálatokért szedhető szabályrendeletileg megállapított díjak.

A német és bunyevác nyelv bírása feltétlenül megkívántatik.

Bácsalmás, 1908. július 15.

Koller Oszkár,

270-2-1

főszolgabíró.

Hirdetések felvétetnek

☞ a legolcsóbb árak mellett ☞

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

6352/tkvi 1908. szám.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Brauner Adolf és esatlakozó társai végrehajtoáknak Belyánszky Triva végrehajtoást szenvedő elleni 1000 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtoási ügyében a zombori kir. törvényszék (és kir. járásbíró) területén lévő, Zombor sz. kir. város határában fekvő, a zombori 4872. sz. betétben A. I. 1-2. sor, 22352, 22353 hr. sz. 1126 □ ölnyi területű ingatlanra 96 korona. — A. II. 1-7. sor, 22381/2, 22382/2, 22383 2, 22384/2, 22385/2., 22386/2, 22387/2. hr. 3 hold 695 □ öl területű ingatlanra és 36 ö i. sz. a. házra 2192 korona. — A. III. 1-3. sor, 22393-22395. hr. sz. 1573 □ ölnyi területű ingatlanra 396 korona kikiállási árban a II. a. árverési feltételek szerint az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi augusztus hó 21-ik napján délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a II. a. árverési feltételekben megállapított áron alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zomborban, 1908. évi június hó 20-án.

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány,

269-1

kir. törvényszéki bíró.

Nem kell többé gyufa, se gyertya a házban!

Világszabadalom!

Világszabadalom!

„VIKTORIA“ villamos öngyújtó készülék! Disze minden asztalnak! Éjjeli lámpa helyett is használható! Egy nyomás

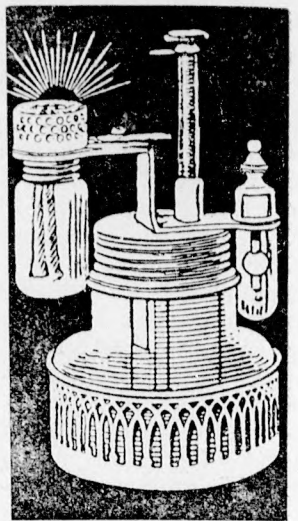
által megvilágítja a szobát! Csak egyszer egy évben kell megtölteni.

A beleváló sav 50 fillérért mindenütt kapható, de mi is küldhetjük!

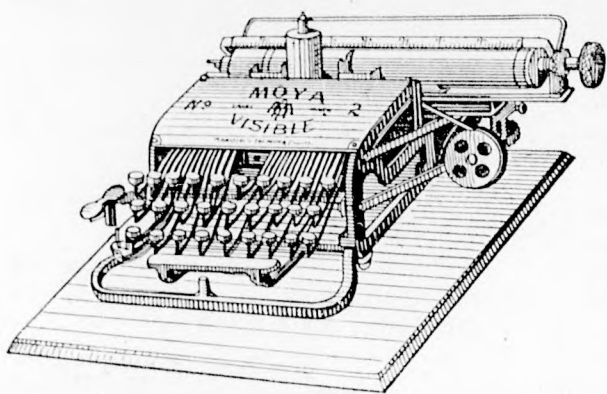
Elegáns nikkelezett kivitelben 8 kor. utánvét mellett küldi a Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat Budapest VII., Dembinszky-u. 28. sz.

257-25-3

Kapható kizárólag Zomborban:

TELTSCH GÁSPÁRNÁL.

Már nem drága az írógép!

„MOYA“ elsőrendű írógép csak 200 korona. Csekély részletfizetésre 20%-kal drágább. Látható írás, erős bilentyűkkel, a legfinomabb angol acélból. Az angol ipar remeke. Mindenki egy napi gyakorlat után feltűnő gyorsan ír rajta. Irodáknak, hivataloknak, kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen.

Kívánatra utazóink által eredetileg bemutatjuk. Kezelése egyszerű. Nem romlik. Három évi jótállás.

Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat írógép-osztálya Budapest, VII., Dembinszky-utca 28. szám.

3939/1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye bácsalmási járásához tartozó Tataháza és Mátételke községekből álló Tataháza székhellyel alakított közegészségügyi körben a körorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom az állást elnyerni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. t. c. 9. §-a, illetőleg az 1876. XIV. t. c. 143. §-a értelmében felszerelt kérvényüket **folyó évi július hó 31-ig** nyújtsák be, mert a később beadottak figyelembe vétetni nem fognak.

Az állás javadalmazása a következő:
Évi törzsfizetés 1600 korona és pedig

Tataháza község részéről 1000 korona, Mátételke község részéről 600 korona.

Látogatási díj mindkét községben nappal egy korona, éjjel két korona.

Halottkémelés 40 fillér és a husszemle díjak. Tartozik a körorvos Mátételke községet hetenként egyszer látogatni, mely alkalommal a község ingyen kocsi bocsájt rendelkezésére.

Tartozik a községek által vagyontalanoknak és fizetéseképteleneknek igazoltakat ingyen gyógykezelni.

Köteles kézigyógytár jogáért folyamodni és ezt működése tartamáig fentartani.

Bácsalmás, 1908. július hó 10-én.

Koller Oszkár,
főszolgabíró.

262-2-2

158994/908. sz.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak vonalain, illetve műhelyeiben 1909., esetleg 1910. és 1911. évben szükséges lámpabekék és kenőpárnák szállítására ezenel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező anyagokat és azok egy évi mennyiségét feltüntető ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlat tételnel kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás és alulírott igazgatóság „Anyag és leltárbeszerzési szakosztálynál“ (Budapest, VI., Andrássy-ut 73. II. 43/a ajtósz. alatt) díjtalanul kapható.

Az előirt módon kiállított, ivenkint egy koronás magyar királyi okmánybéllyel ellátott ajánlatok és az ivenkint 30 filléres magyar királyi okmánybéllyel ellátott és aláirt ajánlati felhívással együtt lepecsételve legkésőbbben 1908. évi július hó 30-ának déli 12 órájáig a fent említett szakosztálynál benyújtandók vagy posta útján odaküldendők. Az ajánlat borítéka e felirással látandó el: „Ajánlat 158994/908 számhoz.“

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek egy évi értékének 5%-a legkésőbbben f. évi július hó 29-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti központi főpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letendő. Bánatpénz nélkül vagy később benyújtott, valamint az olyan ajánlatok, melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be és pótajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Budapest, 1908. június hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnnyomás nem díjazatik.)

252-3-3

A szépség egyik főkelléke a szép arc bőr!

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni a FÖLDES-féle

Margit-Créme

C)-56

csodás hatású arckenőcs használata által.

5-4

A MARGIT-CRÉME rendkívül finom, kellemes sikkossága, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behízselgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltüntet szeplőt, májfoltot és mindenemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen krémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatuvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a pader elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől a gyermekded üdeséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer.

Legfényesebb előnye, hogy **higanyt, ólmot** nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona.

Kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fillér.

Margit-puder 1 kor. 20 fillér.

Margit-fogpép 1 korona.

Reviz 1 korona. . . . .

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DRÓGÉRIÁBAN.

Készíti:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Főraktár Zomborban: Mihályevits István, Németh Ignác.
Ella Dezső és Fehér István gyógyszerésztárakban.

Hamisítványoktól óvakodjunk!

„Utánnnyomásoktól óvakodjunk!“